

10 martie 2022

Propunerile Consiliului Investitorilor Străini (FIC), Camerei de Comerț Americană în România (AmCham) și Confederația Patronală Concordia (CPC) pentru măsuri de integrarea refugiaților din Ucraina din punct de vedere social și economic

România generațiilor de astăzi se confruntă cu o situație fără precedent, în care trebuie să acordăm ajutorul necesar refugiaților care ajung la noi în țară. În această situație, țara noastră a dat dovadă de solidaritate, reușind să acomodeze un număr mare de refugiați, însă este nevoie de măsuri punctuale pentru a asigura un proces structurat care, din păcate, pare că va fi necesar pe termen mediu-lung.

În acest sens, mediul de afaceri vine în sprijinul autorităților prin revizuirea întregului sistem de integrare a refugiaților, identificarea blocajelor sau întârzierilor și propunerea unor soluții care să asigure trasabilitatea și integrarea refugiaților din punct de vedere social și economic. Considerăm că ajustarea mai multor arii (pașii pentru imigrare, obținerea vizelor și documentației pentru muncă, facilități fiscale și exceptări) ar putea să faciliteze și să ușureze procesul de integrare.

De asemenea, considerăm util ca tot acest proces să fie unul clar și ușor de aplicat pentru refugiați, digital pentru acces facil, dar în același timp și ușor de supravegheat de instituțiile publice pentru a putea oferi ajutor pe tot parcursul procesului de integrare (acces la muncă, educație, servicii de sănătate, consiliere psihologică). În același timp este nevoie de măsuri pentru intensificarea capacității administrative și îmbunătățirea infrastructurii logistice, astfel încât să fie asigurată administrarea eficientă a bunurilor și ajutoarelor primite ca donații și a sprijinului din partea companiilor, ONG-urilor, voluntarilor etc.

Precizăm că măsurile propuse trebuie să fie introduse de urgență și aplicate complementar cu măsurile prevăzute odată cu activarea Directivei UE de Protecție Temporară.

Propunerile fiscale, pe de o parte, ar facilita accesul cetățenilor din zona conflictului la locurile de muncă disponibile, pe de altă parte, ar încuraja companiile să-i integreze în piața muncii, și nu în ultimul rând, ar degreva într-o mare măsură Bugetul de Stat de povara cu suportarea cheltuielilor alocate în baza Ordonanței de Urgență nr. 15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina. De asemenea, propunerea pentru extinderea ariei de deduceri și pentru donații ar încuraja persoanele fizice în acțiuni umanitare, fără însă a impacta nivelul total al deducerii deja prevăzut de Codul fiscal.

A. Măsuri în domeniul imigrației

Nr.	Măsură	Responsabil
1	<p>Principala măsură propusă este exceptarea unilaterală a cetățenilor ucraineni de la obligativitatea obținerii vizei de intrare în România (inclusiv de lungă ședere) pentru o ședere de 3 luni. La expirarea termenului de 3 luni de ședere, cetățenii ucraineni, dacă doresc să rămână în continuare în România, trebuie să solicite autorităților române competente prelungirea acestui drept de ședere, în conformitate cu legislația română în vigoare.</p> <p>În caz contrar, propunem mai jos un pachet secundar de măsuri pentru simplificarea procedurilor de imigrare pentru cetățenii ucraineni și membrii lor de familie, detaliate la nr. 2 și 3 în acest tabel.</p>	<p>Ministerul Afacerilor Externe</p> <p>Centrul Național de Vize</p> <p>Inspectoratul General pentru Imigrări</p>
2	<p>Ordonanța de Urgență 194/2002 privind regimul străinilor în România prevede pentru cetățenii statelor terțe posibilitatea de reglementare a dreptului de ședere ca “nomad digital”.</p> <p>Pentru reglementare dreptului de ședere în acest scop nomadul digital trebuie să solicite o viză de lungă ședere pentru alte scopuri tip D/AS și ulterior, să solicite Inspectoratului General pentru Imigrări eliberarea permisului de ședere.</p> <p>Obstacolele accesării acestui scenariu acoperit de OUG 194/2002 de către cetățenii ucraineni sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Să dispună de mijloace de întreținere obținute din activitatea desfășurată la nivelul a trei salarii medii brute pe economie, adică în cuantum de 18.285 lei. Propunem diminuarea acestui cuantum la nivelul salariului minim pe economie de 2.550 lei, similar cu condiția minimă pentru celelalte categorii de lucrători. - Să prezinte dovada mijloacelor de întreținere pentru o perioadă de 6 luni anterioară datei depunerii cererii. Propunem eliminarea condiției de a face dovada mijloacelor de întreținere perioadei anterioare depunerii solicitării (similar cu toate celelalte categorii, unde se cere dovada mijloacelor de întreținere la momentul solicitării, și nu pentru perioada anterioară). 	<p>Ministerul Afacerilor Externe</p> <p>Centrul Național de Vize</p> <p>Inspectoratul General pentru Imigrări</p>

	<p>- Să prezinte certificat de cazier judiciar și certificat de atestare fiscală care să ateste că are achitate la zi impozitele, taxele, alte contribuții obligatorii și că nu este înregistrat cu acte de evaziune/fraudă fiscală. Propunem fie eliminarea prezentării acestor documente întrucât este imposibilă obținerea din Ucraina, fie înlocuirea acestora cu o declarație pe proprie răspundere a solicitantului.</p> <p>- Depunerea solicitării de viză la secțiile Consulare ale României din Ucraina sau în condiții deosebite la secțiile Consulare ale României din alte state. Propunem eliminarea necesității obținerii vizei de lungă ședere pentru alte scopuri tip D/AS sau să li se ofere posibilitatea de a aplica pentru acest tip de viză la sediile Inspectoratelor pentru imigrări din fiecare județ din România sau la Centrul Național de Vize, astfel încât să nu mai fie necesară deplasarea acestora.</p>	
3	<p>Membrii de familie ai cetățenilor ucraineni cu drept de ședere în România să fie scutiți de la procedura admisiei pe teritoriul României și a vizelor de lungă ședere pentru reîntregirea familiei, aceștia având posibilitatea de a aplica direct pentru permisul de ședere. Ordonanța de Urgență 194/2002 privind regimul străinilor în România prevede pentru cetățenii statelor terțe să urmeze o procedură de admisie pe teritoriul României care durează 90 de zile, urmată de obținerea unei vize de lungă ședere pentru reîntregirea familiei tip D/VF, iar în final să solicite permisul de ședere. Se elimină astfel o parte semnificativă din procesul de imigrare a membrilor de familie a cetățenilor ucraineni, cât și necesitatea prezentării unui cazier judiciar din Ucraina pentru membrii de familie adulți.</p> <p>Propunem ca membrii de familie ai cetățenilor ucraineni cu drept de ședere în România să poată solicita un permis de ședere în scopul de reîntregire a familiei, chiar dacă valabilitatea permisului sponsorului este sub un an de zile (e.g. nomad digital, unde perioada inițială a permisului este de 6 luni de zile). În acest fel, se va da posibilitatea să se efectueze reîntregirea familiei indiferent de valabilitatea permisului și într-un timp mai scurt.</p> <p>Propunem eliminarea din dosarul de aplicare pentru viză, în situația în care nu se elimină acest pas, a unor documente care nu își justifică utilitatea sau care îngreunează procesul de obținere a vizei pentru cetățenii ucraineni, dată fiind această situație excepțională:</p> <ul style="list-style-type: none"> • asigurarea medicală de călătorie care să acopere valabilitatea întregii perioade de ședere solicitate și care are acoperire de cel puțin 30.000 EUR; • copia documentului de călătorie al membrului de familie pentru care se solicită reîntregirea familiei; • dovada deținerii legale a spațiului de locuit; 	<p>Ministerul Afacerilor Externe</p> <p>Centrul Național de Vize</p> <p>Inspectoratul General pentru Imigrări</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • eliminarea obligativității prezentării unui pașaport valabil și acceptarea și a cărții de identitate ucrainiene sau alt document de identificare valabil care a fost eliberat în ultimii 10 ani. <p>Propunem ca viza de lungă ședere pentru reîntregirea familiei (D/VF) să fie eliberată în maxim 15 zile de la data solicitării, similar cu termenul propus pentru eliberarea vizei de lungă ședere în scop de muncă pentru cetățenii ucraineni și să li se ofere posibilitatea de a aplica pentru acest tip de viză la sediile Inspectoratelor pentru imigrări din fiecare județ din România sau la Centrul Național de Vize, astfel încât să nu mai fie necesară deplasarea acestora.</p>	
4	<p>Eliminarea taxelor pentru eliberarea vizelor de lungă ședere și a permiselor de ședere pe teritoriul României pentru cetățenii ucraineni. În momentul de față, sunt aplicabile următoarele taxe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Viză de lungă ședere – taxă consulară de 120 euro; 2. Permisul de ședere - taxă consulară de 120 euro și 259 lei contravaloarea permisului de ședere; 	<p>Ministerul Afacerilor Externe</p> <p>Inspectoratul General pentru Imigrări</p>
5	<p>Pentru accesul mai rapid pe piața muncii a solicitanților de azil în România propunem reducerea perioadei pentru eliberarea adeverinței ce le acordă dreptul de muncă de la 3 luni la 1 lună, cum este în prezent prevăzut la articolul 17 alineatul (1) litera o) din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România.</p>	<p>Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă</p> <p>Ministerul Muncii și Solidarității Sociale</p> <p>Inspectoratul General pentru Imigrări</p>
6	<p>Înființarea unui punct de contact (de exemplu la IGI), care să faciliteze procesul în raportul angajatorilor și solicitanților cu celelalte instituții ale statului în cazul cetățenilor ucraineni.</p>	<p>Inspectoratul General pentru Imigrări</p>
7	<p>Extinderea măsurilor adoptate cu privire la cetățenii ucraineni și în beneficiul apatrizilor și resortisanților țărilor terțe, altele decât Ucraina, în condițiile restrictive prevăzute de reglementările adoptate la nivel UE (pot dovedi că își aveau reședința legală în Ucraina înainte de 24 februarie 2022 pe baza unui permis de ședere</p>	<p>Ministerul Afacerilor Externe</p>

	<p>permanentă valabil eliberat în conformitate cu dreptul ucrainean și nu se pot întoarce în condiții sigure și stabile în țara sau regiunea lor de origine).</p>	<p>Centrul Național de Vize</p> <p>Inspectoratul General pentru Imigrări</p>
--	---	--

B. Măsuri în domeniul fiscalității

Nr.	Măsură	Responsabil
1	<p>Scutirea, pentru o perioadă de maximum 9 luni într-un an calendaristic (perioadă pentru care a fost aplicabilă exceptarea de la avizul de muncă), de la plata impozitului pe venit și a contribuțiilor de securitate socială (CAS, CASS și CAM) datorate asupra venitului salarial (elementelor asimilate venitului salarial) obținut de cetățenii ucraineni relocați în România, urmare a conflictului din Ucraina și care primesc venituri salariale de la persoane juridice străine sau române, pentru activități dependente desfășurate în România. Pentru mai multe detalii, vă rugăm să consultați Anexa 1.</p>	<p>Ministerul Finanțelor Publice</p>
2	<p>Încadrarea în categoria veniturilor neimpozabile și exceptarea de la plata contribuțiilor de securitate socială (CAS, CASS și CAM) a ajutoarelor/beneficiilor acordate, pe perioada conflictului, de persoanele juridice române salariaților încadrați în baza unui contract individual de muncă pe teritoriul României (inclusiv anterior declanșării conflictului sau pe perioada conflictului), cu scopul relocării din Ucraina în România a salariaților și a membrilor de familie ai salariaților (e.g. transport, cazare, cursuri de limba română, școlarizare, etc.) pentru o perioadă de maximum 9 luni într-un an calendaristic.</p>	<p>Ministerul Finanțelor Publice</p>
3	<p>Încadrarea în categoria veniturilor neimpozabile și exceptarea de la plata contribuțiilor de securitate socială (CAS, CASS și CAM) a cheltuielilor efectuate de persoanele juridice române, pe perioada conflictului, în derularea proceselor de imigrare în România pentru membri de familie ai salariaților, ca urmare a relocării din Ucraina în România pentru o perioadă de maximum 9 luni într-un an calendaristic.</p>	<p>Ministerul Finanțelor Publice</p>
4	<p>Sumele sau contravaloarea bunurilor acordate sub formă de donații de către salariați în mod individual sau prin intermediul angajatorului, persoană juridică română, să fie considerate deductibile la calculul impozitului pe</p>	<p>Ministerul Finanțelor Publice</p>

	<p>venit și al contribuțiilor de securitate socială (CAS, CASS și CAM). Propunem includerea acestei deduceri fără însă a crește nivelul total (cel de 800 euro) deja prevăzut de Codul fiscal:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Sumele sau contravaloarea bunurilor acordate sub forma de donații, suportate de salariați, să fie deductibile (în bază de documente justificative). ii. Primele de asigurare voluntară de sănătate, precum și serviciile medicale furnizate sub formă de abonament, suportate de salariați, sunt deja prevăzute ca fiind deductibile, la nivelul anului, în limita echivalentului în lei al sumei de 400 euro. iii. Contribuțiile la fondurile de pensii facultative potrivit Legii nr. 204/2006, cu modificările și completările ulterioare, și cele la scheme de pensii facultative, calificate astfel în conformitate cu legislația privind pensiile facultative de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, administrate de către entități autorizate stabilite în state membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, suportate de salariați, sunt deja prevăzute ca fiind deductibile, la nivelul anului, în limita echivalentului în lei al sumei de 400 euro. <p>Salariatul poate opta pentru oricare dintre cele trei deduceri, cu condiția ca deducerea totală la nivelul anului să nu depășească echivalentul în lei al sumei de 800 euro.</p> <p>O completare similară propunem și pentru persoanele care desfășoară activități independente.</p>	
5	<p>Deductibilitatea integrală a cheltuielilor reprezentând ajutoare în orice formă acordate cetățenilor ucraineni și membrilor de familie ai acestora, pe perioada conflictului (exemplu alimente, cazare, transport, bani, etc.), neimpozitarea la nivelul beneficiarului, persoana fizică, și exceptarea de la plata contribuțiilor de securitate socială (CAS, CASS și CAM).</p>	<p>Ministerul Finanțelor Publice</p>